

Latvijas Kūdras
asociācija

Rīgā, 2022.gada 21. septembrī

Sadarbības memorands

starp biedrību "Zemnieku saeima", biedrību "Latvijas Meža īpašnieku biedrība", biedrību "Latvijas kūdras asociāciju" un politisko partiju apvienību Zaļo un Zemnieku savienību (ZZS).

Politisko partiju apvienība Zaļo un Zemnieku savienība un augstāk minētās nevalstiskās organizācijas vienojas par sadarbību, lai nodrošinātu lauksaimniecības, mežsaimniecības un kūdras nozarei svarīgu jautājumu risināšanu:

Nozaru kopīgie punkti:

- 1) Apvienība apņemas veicināt zemes kā resursa efektīvu izmantošanu lauksaimniecības, mežsaimniecības un kūdras produkcijas ražošanai;
- 2) Apvienība apņemas veikt saprātīgu, sociālu un ekonomiski pamatotu, nacionālajām interesēm atbilstošu ES Zaļā kurga ieviešanu, nodrošinot vietējo resursu pieejamību visām iedzīvotāju grupām;
- 3) Apvienība apņemas ieviest taisnīgu kompensāciju sistēmu par saimnieciskās darbības aprobežojumiem lauksaimniecības, meža zemēs un derīgo izrakteņu atradnēs;
- 4) Apvienība apņemas ieviest vienotu informācijas sistēmu, kurā publiski būtu pieejami dati par saimnieciskās darbības aprobežojumiem lauksaimniecības, meža zemēs un kūdrājos;
- 5) Apvienība apņemas, pieņemot lēmumus, balstīties uz zinātniskiem, Latvijas apstākļiem attiecināmiem un atkārtojamiem pētījumiem;
- 6) Apvienība apņemas pirms nozarēm būtisku lēmumu pieņemšanas noteikti veikt sociālekonomisko izvērtējumu;
- 7) Apvienība apņemas uzlabot valsts izglītības sistēmu zemes apsaimniekošanas jomās, lai nodrošinātu iespēju iegūt kvalitatīvu un konkurētspējīgu izglītību dažādos Latvijas reģionos un izveidot strukturētu, darba vidē balstītu izglītības sistēmu, sākot no vidējās speciālās izglītības līdz augstākajai izglītībai;
- 8) Apvienība apņemas veicināt lauksaimniecības un meža zemju saglabāšanu vietējo ražotāju rokās;
- 9) Apvienība apņemas veidot valsts atbalsta programmas, kas būtu vērstas uz uzņēmumu iegādi, lai mazinātu riskus ar šo uzņēmumu nonākšanu trešo valstu investoru rokās;
- 10) Apvienība apņemas atvieglot darba spēka piesaisti lauksaimniecības, mežsaimniecības un kūdras nozarēm. Sociālā atbalsta sistēmai jāstimulē cilvēku atgriešanās darba spēka tirgū, ir jāveicina no Latvijas izbraukušo ģimeņu atgriešanās Latvijā. Partija apņemas atvieglot viesstrādnieku nodarbināšanu Latvijā, ja nav pieejami iepriekšminētais darba spēks;

- 11) Apvienība apņemas ilgtermiņā noteikt konkrētu procentu likmi, kas no iekasētās nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) summas ir jāatvēl pašvaldības ceļu un meliorācijas sistēmu izveidei, kopšanai, uzturēšanai un atjaunošanai, kā arī partija apņemas meklēt citus finanšu avotus meliorācijas sistēmu un lauku ceļu sakārtošanai;
- 12) Apvienība apņemas nodrošināt, ka kadastrālās vērtības pieaugums lauku zemei neizsauks NĪN pieaugumu lauku zemei;
- 13) Apvienība apņemas sekmēt lauksaimnieku un mežsaimnieku kooperācijas tālāku attīstību un otrā līmeņa kooperācijas veidošanos;
- 14) Apvienība apņemas saglabāt kūdras resursu ieguvi un pārstrādi dārzkopībai kā neaizstājamu lauksaimniecības un mežsaimniecības pamatu stādu audzēšanai;
- 15) Apvienība apņemas, veidojot jaunu valsts aizsardzības konceptu, tanī skaitā militāros poligonus, iesaistīt visu trīs zemes apsaimniekošanas nozaru pārstāvju;
- 16) Apvienība atbalsta principu, ka medību saimniecība nedrīkst radīt negatīvu ietekmi uz tautsaimniecību. Medību saimniecības intereses nevar būt augstākas par lauksaimniecības un mežsaimniecības interesēm. Partija atbalstīs tādu normatīvo aktu pieņemšana, kas mazinātu savvaļas dzīvnieku radīto postijumus apmērus;

Lauksaimniecības nozare:

- 17) Apvienība apņemas nodrošināt to, ka katrs lauksaimniecības zemes kvadrātmetrs, kas ir izmantojams, tiek izmantots lauksaimniecības produkcijas ražošanai;
- 18) Apvienība apņemas aktīvi pārstāvēt un aizsargāt Latvijas lauksaimnieku intereses, veicinot pēc iespējas ātrāku pāreju uz taisnīgu atbalsta maksājumu sistēmu, nepieļaujot nevienlīdzīgus konkurences nosacījumus;
- 19) Apvienība apņemas veicināt sabiedrības izpratni par lauksaimniecības produktu ražošanu, dažādām ražošanas metodēm, Latvijā ražotās pārtikas nekaitīgumu un lauksaimnieku pienesumu Latvijas ekonomikai, eksportam un valstij kopumā;
- 20) Apvienība apņemas nodrošināt pārdomātu atbalstu lauksaimniecības produkcijas ražošanai un vides uzturēšanai, tādējādi garantējot pienesumu nodarbinātībai un Latvijas ekonomikai kopumā;
- 21) Apvienība apņemas veidot saprātīgu enerģētikas politiku, saules paneļi elektrības ražošanai komerciālos nolūkos ir jāizvieto tikai uz organiskajām augsnēm;
- 22) Apvienība apņemas pagarināt pārejas periodu darījumiem ar lauksaimniecības zemi, kuros pārdodot lauksaimniecības zemi lauksaimniekiem nav jāmaksā IIN.

Meža nozare:

- 23) Apvienība apņemas nodrošināt valsts atbalstu koksnes, kā vietējā un atjaunojamā resursa izmantošanu būvniecībā, ķīmiskā rūpniecībā un enerģijas ražošanā;
- 24) Apvienība apņemas līdzsvarot jaunu aizsargājamu teritoriju veidošanu ar izmaiņām normatīvajā regulējumā, kas paredzētu liberālākus meža apsaimniekošanas nosacījumus;
- 25) Apvienība apņemas atbalstīt principus, ka ES uzlikta mērķa 30% aizsargājamu un 10% stingri aizsargātu teritoriju izpildei: primāri tiek izmantotas meža platības ar jau noteiktiem saimnieciskās darbības aprobežojumiem nevis tiek veidotas jaunas aizsargājamās teritorijas, līdztekus tiek stimulēta brīvprātīgas dabas aizsardzības sistēmas izveide slēdzot līgumus ar zemes īpašniekiem un veidojot kopīgu uzskaites sistēmu valstī;
- 26) Apvienība apņemas atbalstīt pasākumus, kas ļautu nodrošināt Latvijai līdz 2050.gadam noteiktos klimata mērķu sasniegšanu, tai skaitā jaunaudžu kopšanu, neproduktīvu audžu nomaiņu, meliorāciju un meža audzēšanas cikla izmaiņas;

- 27) Apvienība apņemas nepieļaut tautsaimniecībai pieejamās koksnes plūsmas samazinājumu;
- 28) Apvienība apņemas nodrošināt nosacījumus zinātniski pamatotai Latvijas meža nozares pozīcijai Eiropas zālās vienošanās kontekstā, iekļaujot datu ieguvi par mežu (nacionālā meža monitoringa programma), algoritmisko nodrošinājumu un rezultātu publicitāti;

Kūdras nozare:

- 29) Lai veicinātu lielāku pievienoto vērtību vietējiem resursiem un investīciju piesaisti, apvienība apņemas noteikt skaidru redzējumu par kūdras ieguves nozares nākotni;
- 30) Apvienība apņemas veikt Latvijas zemes dzīļu resursu apzināšanu un izvērtēšanu, nodrošinot to ilgtspējīgu izmantošanu tautsaimniecībā;
- 31) Apvienība apņemas paust vienotu viedokli par derīgo izrakteņu izmantošanu valstī, skaidri definējot nosacījumus resursu izmantošanai;
- 32) Apvienība apņemas nodrošināt finansēšanas modeļa "dabas resursu nodoklis atgriežas dabā" ieviešanu. (Zemes dzīļu izmantotāji maksā dabas resursu nodokli, bet šī nauda netiek izmantota zemes dzīļu resursu izpētes, uzskaites un izmantošanas valsts pārvaldības stiprināšanai.);
- 33) Apvienība apņemas nodrošināt zemes dzīļu izmantošanas juridiskā ietvara pilnveidošanu un institucionālās kapacitātes stiprināšana, nodrošinot efektīvu zemes dzīļu valsts pārvaldību.

Politisko partiju apvienība Zaļo un Zemnieku savienība

Viktors Valainis

Biedrības "Zemnieku saeima" valdes priekšsēdētājs

Juris Lazdiņš

Biedrības "Latvijas meža īpašnieku biedrība" valdes priekšsēdētājs

Arnis Muižnieks

Biedrības "Latvijas kūdras asociācija"" valdes locekle

Ingrīda Krīgere